

UNESCO Genel Konferansları

Tarafından İlan Edilen Anma ve Kutlama Yıl Dönümleri

UNESCO, evrensel öneme sahip şahsiyet veya tarihî olaylara ilişkin anma ve kutlama yıl dönümlerine, iki yılda bir üye devletlerin katılımlarıyla gerçekleştirilen Genel Konferans kararlarıyla belirlenen Yıl Dönümü Programında yer vermektedir. UNESCO Yürütme Kurulunun 2014 yılı Ekim ayında gerçekleştirilen 195. Oturumunun 25. Maddesinde alınan kararın Genel Konferansta benimsenmesine istinaden, Yıl Dönümü Programı, etkisinin genişletilmesi amacıyla revize edilmiştir. Yapılan düzenlemelerde coğrafi dağılım, toplumsal cinsiyet eşitliği dengesi, yöntem, kaynak bulma, ölçme ve değerlendirme, dönemsellik başlıkları öne çıkarılmaktadır. Her üye devletin iki yıllık bir dönem için iki öneride bulunabileceği belirtilmekte ve bu önerilerden birinin toplumsal cinsiyet eşitliği temelinde olması beklenmektedir.

UTMK, dönemsel başvuru takvimine uygun olarak ilgili bakanlıklara, üniversitelere, STK'lara ve diğer ilgili kurum ve kuruluşlara UNESCO tarafından belirlenmiş kriterleri ileterek anma ve kutlama yıl dönümlerine uygun öneriler yapılmasını beklemekte, gelen önerileri Yönetim Kurulu'nda değerlendirerek UNESCO'ya iletilecek adayları belirlemektedir. Belirlenen isimlerin önce UNESCO Yürütme Kurulu, ardından Genel Konferans tarafından onaylanmasından sonra UTMK, konuyu basın-yayın araçlarıyla kamuoyuna ve yazışmalar yoluyla ilgili kurumlara duyurarak gerekli farkındalıkların yaratılmasına çalışmakta, etkinlikler yapılmasını teşvik etmektedir. Gerçekleştirilmesi planlanan etkinliklerden Yönetim Kurulu tarafından uygun görülenleri ise danişsal olarak uzman ve akademisyenlerle, aynı zamanda UNESCO Türkiye Millî Komisyonu logosu ve UNESCO Genel Direktörlüğü tarafından hazırlanan yıl dönümü logosuyla desteklemektedir.

Bu kapsamda UNESCO Türkiye Millî Komisyonu tarafından önerilen ve UNESCO Genel Konferansı tarafından kabul edilen 3 Anma ve Kutlama Yıl Dönümü bulunmaktadır:

1. YUNUS EMRE'NİN VEFATININ 700. YIL DÖNÜMÜ (1321)

UNESCO'nun 12-27 Kasım 2019 tarihlerinde gerçekleştirilen 40. Genel Konferansı'nda 40 C/15 sayılı belgesi çerçevesinde alınan karar gereğince "Yunus Emre'nin Vefatının 700. Yıl Dönümü" Azerbaycan, Bosna-Hersek, Kuzey Makedonya ve Özbekistan'ın desteğiyle 2021 UNESCO Anma ve Kutlama Yıl Dönümleri arasında alınmıştır.

30 Ocak 2021 CUMARTESİ

Resmî Gazete

Sayı : 31380

GENELGE

Cumhurbaşkanlığından:

Konu: 2021 Yılı'nın Yunus Emre ve Türkçe Yılı Olarak Kutlanması

GENELGE 2021/1

Türk dili ve medeniyetinin temel taşlarından biri olan Yunus Emre'nin vefatının 700. yılı hasebiyle 2021 yılı, UNESCO tarafından anma ve kutlama yıl dönümleri arasında alınmıştır. Yunus Emre; şiirlerinde insan ve doğa sevgisi, hoşgörü, kardeşlik ve barış kavramlarını en duru Türkçe ile işlemiş ve bu şiirlerle din, dil ve ırk ayrımı gözetmeksizin tüm insanlığa seslenmiştir. Yunus "yetmiş iki millete bir göz ile bakmak" ilkesi ve evrensel insanî değerler üzerine inşa edilmiş felsefesiyle dünya hümanizmine katkılar sağlayarak insanları ortak değerler etrafında birleştiren, çağının çok ötesinde bir şair olmayı başarmıştır.

Yunus Emre'nin hem dünya beşeriyetine ortak bir değer olarak takdim edilmesi hem de ülkemize bir kez daha hatırlatılması maksadıyla 2021 yılının "Bizim Yunus" olarak anılması, Yunus Emre'nin mirası olan Türkçe'nin önemini vurgulanması, medeniyet dili kimliğiyle bilinçli ve doğru kullanımın sağlanması amacıyla "Dünya Dili Türkçe" adıyla yurt genelinde ve yurt dışında bir kampanyanın tertiplenmesine karar verilmiştir.

Bu kapsamda düzenlenecek etkinlikler Kültür ve Turizm Bakanlığı koordinasyonunda ilgili kamu kurum ve kuruluşlarıyla birlikte yürütülecektir. Söz konusu etkinliklerden Cumhurbaşkanlığına belirlenecekler Cumhurbaşkanlığı himayesinde yapılabilir. Etkinliklere ilişkin logo, afiş, duyuru, davetiye, ilan ve benzeri belge ve görsel dokümanlar mezkûr Bakanlık tarafından ilgili kurumlarla birlikte belirlenecek kurumsal kimliğe uygun şekilde kullanılacaktır. Gerçekleştirilecek proje ve etkinliklere ait giderler ilgili kamu kurum ve kuruluşlarına karşılanacaktır.

Bu çerçevede yıl boyunca tertiplenecek etkinliklerin en iyi şekilde gerçekleştirilebilmesi için ihtiyaç duyulacak her türlü destek, yardım ve kolaylığın tüm kamu kurum ve kuruluşlarına geciktirilmeksizin öncelikli olarak yerine getirilmesi hususunda bilgilerinizi ve gereğini rica ederim.

29 Ocak 2021

Recep Tayyip ERDOĞAN
CUMHURBAŞKANI

2. HACI BEKTAŞ VELİ'NİN VEFATININ 750. YIL DÖNÜMÜ (1271)

UNESCO'nun 12-27 Kasım 2019 tarihlerinde gerçekleştirilen 40. Genel Konferansı'nda 40 C/15 sayılı belgesi çerçevesinde alınan karar gereğince "Hacı Bektaş Veli'nin Vefatının 750. Yıl Dönümü" Azerbaycan, İran, Kuzey Makedonya ve Romanya'nın desteğiyle 2021 UNESCO Anma ve Kutlama Yıl Dönümleri arasına alınmıştır.

12 Şubat 2021 CUMA

Resmî Gazete

Sayı : 31393

GENELGE

Cumhurbaşkanlığından:

Konu: 2021 Yılı'nın Hacı Bektaş Veli Yılı Olarak Kutlanması

GENELGE 2021/3

Düşünce ve öğretileriyle asırlardır sevgi, hoşgörü, birlik, beraberlik ve barışa öğütleyen Hacı Bektaş Veli'nin vefatının 750. yılı olan 2021 yılı, UNESCO tarafından anma ve kutlama yıl dönümleri arasına alınmıştır. "Bir olalım, ıri olalım, diri olalım.", "İncinsen de incime.", "Her ne ararsan kendinde ara.", "Oturduğın yeri pak et, kazandığın lokmayı hak et.", "Düşmanın bile insan olduğunu unutma." sözleriyle bütün insanlığı sevgi, saygı, barış ve kardeşliğe davet eden Hacı Bektaş Veli iyiyi, doğruyu, güzeli, ahlaki ve erdemli olmayı insan olmanın en temel vasfı olarak tanımlamıştır.

Hacı Bektaş Veli'nin insan sevgisine, hoşgörüye ve barışa dayalı, geniş kitleleri etkileyen düşünceleri Anadolu'da toplumsal kimlik ve bilginin oluşmasına ve sürdürülmesine önemli katkılar sağlamıştır. Anadolu'dan Balkanlar'a kadar geniş bir coğrafyada, kendinden sonraki nesillerin yolunu aydınlatmaya devam eden Hacı Bektaş Veli, Yunus Emre ve Mevlana gibi düşünür ve gönül insanlarının inanç, ahlak, hoşgörü, sevgi ve saygıyı esas alan yaşam felsefeleri, birlik ve beraberlik anlayışının yerleşmesinde bugün de merkezi bir rol oynamaya devam etmektedir. İnsanları saygı ve hoşgörü çerçevesinde bir arada kardeşçe yaşamaya çağırın Hacı Bektaş Veli'nin hem ülkemiz hem de dünya için ne denli büyük bir değer olduğunu güçlü bir biçimde vurgulanması, kıymetli düşüncelerinin gelecek nesiller tarafından anlaşılıp benimsenmesi amacıyla 2021 yılı boyunca yurt genelinde ve yurt dışında etkinlikler düzenlenmesine karar verilmiştir.

Bu kapsamda düzenlenecek etkinlikler Kültür ve Turizm Bakanlığı koordinasyonunda ilgili kamu kurum ve kuruluşlarıyla birlikte yürütülecektir. Söz konusu etkinliklerden Cumhurbaşkanlığına belirlenecek Cumhurbaşkanlığı himayesinde yapılabilecektir. Etkinliklere ilişkin logo, afiş, duyuru, davetiye, ilan ve benzeri belge ve görsel dokümanlar mezkûr Bakanlık tarafından ilgili kurumlarla birlikte belirlenecek kurumsal kimliğe uygun şekilde kullanılacaktır. Gerçekleştirilecek proje ve etkinliklere ait giderler ilgili kamu kurum ve kuruluşlarına karşılanacaktır.

Bu çerçevede yıl boyunca tertiplenecek etkinliklerin en iyi şekilde gerçekleştirilebilmesi için ihtiyaç duyulacak her türlü destek, yardım ve kolaylığın tüm kamu kurum ve kuruluşlarına geciktirilmeksizin öncelikli olarak yerine getirilmesi hususunda bilgilerinizi ve gereğini rica ederim.

11 Şubat 2021

Recep Tayyip ERDOĞAN
CUMHURBAŞKANI

3. AHİ EVRAN'IN DOĞUMUNUN 850. YIL DÖNÜMÜ (1171)

UNESCO'nun 12-27 Kasım 2019 tarihlerinde gerçekleştirilen 40. Genel Konferansı'nda 40 C/15 sayılı belgesi çerçevesinde alınan karar gereğince "Ahi Evran'ın Doğumunun 850. Yıl Dönümü" Kuzey Makedonya ve Romanya'nın desteğiyle İran ve Azerbaycan ile ortak dosya olarak 2021 UNESCO Anma ve Kutlama Yıl Dönümleri arasına alınmıştır.

UNESCO'nun bu kararları ile ilgili olarak Cumhurbaşkanlığı tarafından üç genelge yayımlanmıştır. Bu bağlamda, 30 Ocak 2021 tarih ve 31380 sayılı Resmî Gazete'de 2021/1 sayılı 2021 Yılı'nın Yunus Emre ve Türkçe Yılı Olarak Kutlanması konulu Genelge; 12 Şubat 2021 tarih ve 31393 sayılı Resmî Gazete'de 2021/3 sayılı 2021 Yılı'nın Hacı Bektaş Veli Yılı Olarak Kutlanması konulu Genelge; 20 Şubat 2021 tarih ve 31401 sayılı Resmî Gazete'de 2021/4 sayılı 2021 Yılı'nın Ahî Evran Yılı Olarak Kutlanması konulu Genelge; yayımlanmıştır. Böylece UNESCO tarafından ilan edilen anma ve kutlama yıldönümleri Cumhurbaşkanlığı genelgeleri ile iç hukuk açısından uygulamaya aktarılmıştır.

20 Şubat 2021 CUMARTESİ

Resmî Gazete

Sayı : 31401

GENELGE

Cumhurbaşkanlığından:

Konu: 2021 Yılı'nın Ahî Evran Yılı Olarak Kutlanması

GENELGE 2021/4

Anadolu'da Ahilik teşkilatının kurucusu, esnaf ve sanatkar zümresinin piri olarak kabul edilen Ahî Evran çok yönlü bir ilim ve fikir insanıdır. Ahilik teşkilatı ile sosyal, iktisadi ve siyasi hayatımıza yön veren, Anadolu'nun vatanlaşmasında, Osmanlı Devleti'nin kuruluşunda ve bir cihan devleti olmasında büyük rol oynayan Ahî Evran tefsir, hadis, fıkah, kelâm ve tıp alanlarında derin bir âlim, tasavvuf yolunda yüksek makam sahibi bir vefidir.

Kardeşliğe, cömertliğe, yiğillığe, fedakârlığa, ahlaka, akla, bilime ve sanata dayanan, kaliteli üretimin ve adil paylaşımın esas alındığı Ahilik teşkilatı Anadolu'da birliğin, beraberliğin ve kardeşliğin mayasını oluşturmuştur. Ahiler "Hakka hizmet, halka hizmet" anlayışıyla uzun yıllar Anadolu'da ticaretin ve sanat dallarının gelişmesinde, barış ve huzurun tesisinde önemli roller üstlenmişlerdir. Ahilik teşkilatı, geçmişte sosyal ve ekonomik hayatı yönlendirdiği gibi günümüzdeki birçok sosyal ve iktisadi kuruluşun oluşumunda ve şekillenmesinde de büyük pay sahibidir.

Doğumunun 850. yılı olan 2021 yılı, UNESCO tarafından anma ve kutlama yıl dönümleri arasına alınan Ahî Evran'ı ve yüztlerce yıldır bu topraklarda Ahilik geleneğini yaşatmış tüm esnaf ve sanatkarlarımızı rahmetle yâd etmek; bilginin hikmetle, ticaretin ahlâkla buluştuğu Ahilik müessesesini dünya milletlerine en doğru şekilde anlatmak, bu kutsal emaneti sonraki nesillere aktarmak amacıyla 2021 yılı boyunca yurt genelinde ve yurt dışında etkinlikler düzenlenmesine karar verilmiştir.

Bu kapsamda düzenlenecek etkinlikler Ticaret Bakanlığı koordinasyonunda ilgili kamu kurum ve kuruluşlarıyla birlikte yürütülecektir. Söz konusu etkinliklerden Cumhurbaşkanlığına belirlenecekler Cumhurbaşkanlığı himayesinde yapılabilecektir. Etkinliklere ilişkin logo, afiş, duyuru, davetiye, ilan ve benzeri belge ve görsel dokümanlar mezkûr Bakanlık tarafından ilgili kurumlarla birlikte belirlenecek kurumsal kimliğe uygun şekilde kullanılacaktır. Gerçekleştirilecek proje ve etkinliklere ait giderler ilgili kamu kurum ve kuruluşlarına karşılanacaktır.

Bu çerçevede yıl boyunca tertiplenecek etkinliklerin en iyi şekilde gerçekleştirilebilmesi için ihtiyaç duyulacak her türlü destek, yardım ve kolaylığın tüm kamu kurum ve kuruluşlarına geciktirilmeksizin öncelikli olarak yerine getirilmesi hususunda bilgilerinizi ve gereğini rica ederim.

19 Şubat 2021

Recep Tayyip ERDOĞAN
CUMHURBAŞKANI

KAYNAKÇA

UNESCO Türkiye Milli Komitesi (2021) [https://www.unesco.org.tr/Pages/132/149/Anma-ve-Kutlama-Y%C4%B1l-D%C3%B6n%C3%BCmleri\(21.06.2021\)](https://www.unesco.org.tr/Pages/132/149/Anma-ve-Kutlama-Y%C4%B1l-D%C3%B6n%C3%BCmleri(21.06.2021))